

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Aan de voorzitter van de Marilyn Alcalá-Wallé
Foundation
Mevr. M. Alcalá-Wallé
Snipweg 23-A
Willemstad
Curaçao

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
IPC 2250

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum 16 mei 2013
Betreft terugbetalingsbeleid studenten Curaçao

Onze referentie
507479

Uw brief van
08 januari 2013

Uw referentie

Bijlagen
1

Geachte mevrouw Alcalá-Wallé,

Hartelijk dank voor uw brief van 8 januari 2013. U vraagt hierin aandacht voor de positie van (ex-)studenten afkomstig uit Curaçao die na de afronding van hun studie of staking daarvan geconfronteerd worden met moeilijkheden bij het terugbetalen van de opgebouwde studieschuld. De beantwoording van uw brief heeft langer op zich laten wachten dan in mijn bedoeling lag. Graag bied ik u hiervoor mijn excuses aan.

U geeft aan dat met name het ontbreken van adequate informatievoorziening voor (ex-)studenten op Curaçao en de mogelijkheid de studieschuld in gulden terug te betalen in de praktijk tot problemen leidt bij ex-studenten die in hun terugbetalingsfase zitten. U heeft dit nader uiteengezet in het gesprek dat u onlangs heeft gevoerd met een medewerker van uitvoeringsorganisatie DUO. Hierbij informeer ik u over de te nemen stappen.

Met de minister van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport van Curaçao (OWCS), mw. R.L. Bitorina, ben ik in gesprek om nadere afspraken te maken over de samenwerking tussen het Nederlandse Ministerie van OCW en het Curaçaose Ministerie van OWCS. Ik zend haar daarom een afschrift van deze brief. Ook vanuit de Tweede Kamer en het Interparlementair Koninkrijksoverleg is aandacht gevraagd voor deze problematiek. Een afschrift van deze brief zend ik daarom naar de Tweede Kamer met het verzoek hem door te geleiden naar de betrokken parlementariërs en statenleden.

Terugbetaling studieschuld

Een groot percentage van de studenten afkomstig uit Curaçao die na het afronden of beëindigen van een opleiding in (voornamelijk) het Europese deel van Nederland terugkeren naar het eiland heeft een studieschuld. Uitgangspunt is dat deze studieschuld wordt terugbetaald door de ex-student (debiteur). Terugbetaling kan plaatsvinden onder sociale voorwaarden in een periode van maximaal 15 jaar. Onderdeel hiervan is dat de debiteur niet méér hoeft af te lossen dan naar draagkracht mogelijk is (draagkrachtregeling). In het kader van de draagkrachtmeting wordt gekeken naar het belastbare en niet naar het

besteedbare inkomen, wat betekent dat geen rekening wordt gehouden met uitgaven van de debiteur.

Ik ben ervan overtuigd dat – ook op Curaçao – het instrument van de draagkrachtmeter voldoende adequaat is om ervoor te zorgen dat debiteuren een bedrag per maand moeten terugbetalen dat zij kunnen missen. Daarbij moet worden opgemerkt dat bij de draagkrachtmeter uitgegaan wordt van het in het Europese deel van Nederland geldende minimumloon. Aangezien de inkomens op Curaçao gemiddeld lager liggen dan in het Europese deel van Nederland kunnen debiteuren op Curaçao dus relatief snel een succesvol beroep doen op de regeling. Voor een verdere toelichting verwijs ik u graag naar de brief met kenmerk 358802 die op 11 januari 2012 aan de delegaties in het Interparlementair Koninkrijksoverleg is gestuurd, en als bijlage bij deze brief is gevoegd. Bovenstaande veronderstelt echter wel dat debiteuren succesvol een beroep op de draagkrachtmeter doen.

Een debiteur dient een draagkrachtmeter zelf aan te vragen. Hierin heeft hij of zij een eigen verantwoordelijkheid. Eventuele betalingsachterstanden die de debiteur oploopt, onder meer door na te laten een dergelijke meter aan te vragen, komen in beginsel voor eigen rekening. Debiteuren die geheel of gedeeltelijk achterstallig zijn in het terugbetalen van een of meer termijnen zijn in het verleden aangemerkt als wanbetalers. Daarmee wordt overigens niet bedoeld dat deze personen met opzet niet betalen, maar wordt slechts een feitelijke situatie beschreven.

Informatievoorziening

Ondanks het feit dat de terugbetaling tot de eigen verantwoordelijkheid van de debiteur behoort, ben ik van mening dat debiteuren in staat moeten worden gesteld en zo nodig geholpen moeten worden hun studieschuld op een verantwoorde manier af te lossen. Hierbij kan begeleiding ter plaatse zinvol zijn. Door middel van deugdelijke voorlichting aan zowel huidige als toekomstige debiteuren kunnen mogelijke problemen op het gebied van aflossing worden voorkomen en opgelost. Er zal een tweesporenbeleid ontwikkeld worden om zowel huidige als toekomstige debiteuren zo goed mogelijk te begeleiden. Voor probleemsituaties die zich nu voordoen, zal zo snel mogelijk naar een oplossing moeten worden gezocht. Tegelijkertijd moeten toekomstige problemen zoveel mogelijk worden voorkomen.

Toekomstige debiteuren

Vanaf 2009 staan medewerkers van DUO in een stand op de Studie- en Beroepenmarkt die jaarlijks in november op Curaçao wordt georganiseerd. Zij geven voorlichting aan jongeren die in Nederland gaan studeren. Aankomende studenten worden onder meer erop gewezen dat zij een lening kunnen aangaan, maar dat zij hierdoor wel een studieschuld oplopen die na het afronden of het beëindigen van de studie moet worden terugbetaald. Deze vorm van informatievoorziening zal worden voortgezet.

In november 2012 zijn voor het eerst spreekuren gehouden voor debiteuren woonachtig in Caribisch Nederland die in 2013 aflossingsplichtig zijn geworden. Tijdens deze (persoonlijke) spreekuren kunnen studenten problemen die zij verwachten in hun aflofase voorleggen aan DUO-medewerkers. De spreekuren vormen tevens een mogelijkheid om de toekomstige debiteuren te informeren over de draagkrachtregeling. Deze vorm van informatievoorziening zal worden uitgebreid naar Curaçao en eveneens naar Sint Maarten en Aruba. Om te voorkomen dat de draagkrachtmeting te laat wordt aangevraagd zullen deze spreekuren voor studenten die in 2014 aflossingsplichtig worden voor het eerst in oktober of november van dit jaar worden gehouden.

Huidige debiteuren

Voor debiteuren die op dit moment problemen met betrekking tot de aflossing ondervinden is het van belang dat zij zo snel mogelijk een draagkrachtmeting aanvragen, zodat hun schuld niet verder oploopt. Er zullen daarom spreekuren voor deze debiteuren worden gehouden. Ook zet het Nederlandse Ministerie van OCW graag op korte termijn het gesprek met u voort. In dit gesprek zal tevens de mogelijke rol van uw stichting, de Marilyn Alcalá-Wallé Foundation, aan de orde kunnen komen. Verder zal ik onderzoeken welke rol de medewerkers van Rijkdienst Caribisch Nederland, afdeling OCW kunnen spelen in dit geheel en zal op het gebied van voorlichting samenwerking worden gezocht met Stichting Studiefinanciering Curaçao (SSC).

Terugbetalen in guldens

In uw brief zet u uiteen dat de terugbetaling van de studieschuld in euro's voor veel debiteuren een belemmering oplevert. U zou graag zien dat debiteuren kunnen terugbetalen in hun eigen valuta. Zoals u weet, is DUO op 1 januari 2013 in Caribisch Nederland met een pilot gestart waarbij een bankrekening is geopend om debiteuren de mogelijkheid te bieden hun studieschuld terug te betalen in hun eigen valuta, de dollar. Deze pilot wordt begin 2014 geëvalueerd. Dit jaar vindt een tussenevaluatie plaats. Afhankelijk van de uitkomsten van deze evaluaties zal ik besluiten of in Curaçao gestart zal worden met een dergelijke pilot.

Met bovenstaande maatregelen heb ik een eerste stap gezet om de problemen op het gebied van terugbetaling door ex-studenten te verminderen.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Jet Bussemaker